

การพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้
แบบร่วมมือ CIRC สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

The Development of Critical Reading Abilities by a Cooperative
Learning Process of CIRC for the First Year Undergraduate Students,
Faculty of Education, Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University.

จันทร์จิรา หาวิชา¹ ชยานิต พันธุ์จินดาวรรณ²
Janjira Havicha, Chayanit Panjindawan

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของทักษะการอ่านอย่างมี
วิจารณญาณของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ CIRC
และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ CIRC
กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาคณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 สาขาการสอนภาษาไทย จำนวน 35 คน
เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ CIRC, แบบทดสอบ
ก่อน-หลังเรียน, แบบฝึกทักษะการอ่านและแบบทดสอบย่อยหลังการทำกิจกรรม, แบบสอบถาม
ความพึงพอใจของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ CIRC วิเคราะห์ข้อมูลเชิง
ปริมาณโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่า t-test dependent
หลังจากทำแบบทดสอบเพื่อวัดทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณก่อนเรียน-หลังเรียน พบว่า เมื่อ
จัดการเรียนการสอนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ CIRC นักศึกษามีทักษะการอ่านอย่างมี
วิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน
($\bar{x} = 26.79$, S.D. = 0.30) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน ($\bar{x} = 15.45$, S.D. = 0.33) เป็นไปตาม
สมมติฐานการวิจัย ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้

Received: 2023-06-10 Revised: 2023-07-14 Accepted: 2023-07-17

¹ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา Thai Language
Teaching, Faculty of Education, Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University. Corresponding
Author e-mail: hjanjira@aru.ac.th

² สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา Thai Language
Teaching, Faculty of Education, Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University. e-mail:
jchan@aru.ac.th

แบบร่วมมือ CIRC พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ CIRC สามารถพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ (Keywords): ทักษะการอ่าน; การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ; การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ CIRC

Abstract

The objective of research were set as follows: 1) to compare the first year undergraduate students' achievement of critical reading abilities before using a cooperative learning process of CIRC with those after using a cooperative learning process of CIRC. 2) to measure the satisfaction level of the first year undergraduate students after implementing a cooperative learning process of CIRC. The population comprised 35 students in the first year undergraduate. The research instruments were the 1) lesson plan of critical reading 2) pretest-posttest 3) exercises of critical reading abilities. 4) satisfaction survey. For the quantitative data, the statistics method used to analyze data were mean (\bar{x}), standard deviation (S.D.), and T-test dependent. The critical reading abilities of the first year undergraduate students after using a cooperative learning process of CIRC were higher at the .05 and highest level. ($\bar{x} = 26.79$, S. D. = 0.30) The first year undergraduate' satisfaction is at the highest level overall. A cooperative learning process of CIRC is strongly suitable for implementing, implying that the instructional model can be applied in order to manage learning in the classroom effectively.

Keywords: Reading Abilities ; Critical Reading ; A Cooperative Learning Process of CIRC

บทนำ (Introduction)

ปัจจุบัน ประเทศไทยขับเคลื่อนนโยบายด้านการศึกษาโดยมีแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 เป็นหลัก ซึ่งได้กำหนดคุณลักษณะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 (3Rs 8Cs) ประกอบไปด้วยทักษะ 3 ประการ คือ การอ่านออก (Reading) การเขียนได้ (Writing) การคิดเลขเป็น (Arithmetics) และคุณลักษณะ 8 ประการ ได้แก่ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross – Cultural Understanding) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ

(Collaboration, Teamwork and Leadership) ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และการรู้เท่าทันสื่อ (Communications, Information and Media Literacy) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร (Computing and ICT Literacy) ทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้ (Career and Learning Skills) และความมีเมตตา กรุณา มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม (Compassion) (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560: 79-80)

จากคุณลักษณะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 จะเห็นได้ว่า มีทักษะการอ่านเป็นหนึ่งในทักษะสำคัญ นอกจากจะนำไปสู่การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพแล้ว ยังนำไปสู่คุณลักษณะสำคัญขั้นต่อไปคือ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะการแก้ปัญหา ดังที่ จีรวัดน์ เพชรรัตน์ และ อัมพร ทองใบ (2556 : 5) กล่าวว่า การอ่านมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในสังคมปัจจุบัน เพราะเราต้องแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร การเคลื่อนไหวทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม การอ่านส่งเสริมให้ผู้อ่านมีพัฒนาการในความรู้ และความคิด มองโลกที่กว้างไกล เข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมผ่านสื่อการสอน ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้สามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง มีความเฉลียวฉลาด สามารถประกอบอาชีพ และเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติได้

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็นการอ่านขั้นสูงสุดที่ผู้อ่านจะต้องรู้จักใคร่ครวญ พิจารณาเรื่องที่อ่านอย่างละเอียดลึกซึ้งในด้านต่างๆ เป็นการอ่านที่ต้องอาศัยความสามารถในการหาเหตุผลมาประกอบ อาจกล่าวได้ว่า เป็นการอ่านอย่างระมัดระวังตรวจสอบตราหาเหตุผลที่นอกจากจะให้เกิดความรู้แล้วยังเกิดปัญหาในที่สุดด้วย (จีรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ, 2556 : 200) สอดคล้องกับ ไพรินทร์ พึ่งพงษ์ และคณะ (2564 : 134) ที่กล่าวว่า การอ่านได้แทรกซึมไปในทุกกิจกรรมของมนุษย์เป็นรากฐานสำคัญในการศึกษาของทุกระดับชั้นและเป็นรากฐานในการพัฒนาสติปัญญาของมนุษย์ให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งการจะพัฒนาระดับสติปัญญาของมนุษย์ให้สูงขึ้นได้นั้นจะต้องอาศัยความสามารถในการอ่านพินิจ พิจารณา วิเคราะห์แยกแยะ ตัดสินใจ ประเมินค่าสิ่งต่าง ๆ ที่ได้จากการอ่าน และสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจึงเป็นการอ่านที่เหมาะสมกับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาที่ย่อมต้องมีการพัฒนาการอ่านโดยการใคร่ครวญพิจารณาอย่างละเอียด มีความคิดวิจาร์ณญาณ อันจะนำไปสู่การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและพัฒนาตัวเองให้เกิดปัญญา ซึ่งในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตมีรายวิชาที่จะสามารถเพิ่มทักษะการอ่านให้มีประสิทธิภาพดังที่กล่าวมาแล้ว คือ รายวิชาภาษาเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่ได้กำหนดเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการอ่าน โดยนักศึกษาจะต้องรู้หลักการอ่าน สามารถฝึกปฏิบัติการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อใช้ในการเรียนการสอน การสื่อสาร และการพัฒนาตน

จากการที่ผู้วิจัยเป็นผู้สอนรายวิชาภาษาเพื่อการสื่อสารสำหรับครู ได้สังเกต และสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษา กลับพบว่า นักศึกษาขาดทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ กล่าวคือ นักศึกษาขาดความสนใจในการอ่านจึงทำให้ไม่มีการวางแผนการอ่าน การตรวจสอบการอ่าน และประเมินผลการอ่าน ไม่สามารถแปลความ ตีความ สรุปความ และประเมินสิ่งที่อ่านได้ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาเพื่อการสื่อสารสำหรับครู และรายวิชาอื่นๆ ไม่อยู่ในระดับ

มาตรฐานที่กำหนด ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษาที่เน้นให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองนอกห้องเรียนซึ่งมีความสำคัญไม่แพ้การเรียนในชั้นเรียน นอกจากนี้ศึกษาคณะครุศาสตร์ยังต้องมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลก การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้นักศึกษาได้พัฒนาตน และพร้อมที่จะจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหา และส่งเสริมทักษะการอ่านมีหลายรูปแบบ ผู้วิจัยเลือกรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ CIRC หรือ Cooperative Integrated Reading And Composition เป็นรูปแบบการสอนแบบร่วมมือที่ใช้ในการสอนอ่านและเขียนโดยเฉพาะ รูปแบบนี้ประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 3 กิจกรรม คือ กิจกรรมการอ่านแบบเรียน การสอนการอ่านเพื่อความเข้าใจ และการบูรณาการภาษากับการเรียน (ทิตินา แคมมณี, 2566: 270) ในที่นี้จะเน้นการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านเป็นหลัก ส่วนการเขียนจะเป็นส่วนเสริมจากกิจกรรมย่อยในแต่ละเรื่อง รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ CIRC เน้นการทำงานเป็นทีม นักศึกษาได้ทำงานร่วมกันตามระดับความสามารถ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น กระตุ้นให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ ความคิดใหม่ นอกจากนี้นักศึกษายังได้มีความสุขในการเรียนจากการทำกิจกรรมร่วมกัน มีบรรยากาศในการเรียนที่ดี

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ CIRC สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เพื่อให้ นักศึกษามีความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับคุณลักษณะ และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 โดยการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักศึกษาได้ทำงานร่วมกัน มีบรรยากาศการเรียนรู้ในห้องเรียนที่ดี สามารถพัฒนาทักษะการสื่อสารอื่น ๆ ที่หลากหลายเพิ่มเติมตามที่กำหนด เช่น การเขียน การฟัง การพูด เป็นต้น สร้างเจตคติที่ดีในการเรียนภาษาไทยเรื่องการอ่าน นอกจากนี้กิจกรรมการเรียนรู้และเนื้อหาสาระที่ได้จากการอ่าน ยังทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้มุมมองใหม่ ๆ ส่งเสริมการคิด รู้เท่าทันสถานการณ์ มีการแก้ปัญหา และบูรณาการกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ เกิดประโยชน์ทั้งในห้องเรียนและชีวิตจริงอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ CIRC
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ CIRC

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาคณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 สาขาละ 35 คน จำนวน 2 สาขา รวม 70 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาคณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 สาขา การสอนภาษาไทย จำนวน 35 คน ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ CIRC

ตัวแปรตาม คือ - ทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษา

- ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ CIRC

นิยามศัพท์เฉพาะ

ทักษะการอ่าน หมายถึง กระบวนการที่ผู้อ่านรับรู้และเข้าใจเนื้อหาสาระที่เขียนขึ้น สามารถรวบรวมความคิด ตีความ ทำความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน เพื่อนำมาพัฒนาตนเองด้านสติปัญญา อารมณ์ และสังคม

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง การอ่านโดยใช้สติปัญญาพิจารณาตอบคำถาม สรุปสาระสำคัญ ตีความ และประเมินค่าข้อความหรือเรื่องราวที่อ่านได้เป็นอย่างดี โดยเข้าใจ ความหมายโดยนัยของถ้อยคำ อารมณ์ และความรู้สึกของผู้เขียนการพิจารณาแยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ทั้งนี้ผู้อ่านจะนำความรู้ และประสบการณ์เดิมของตนเองมาช่วยในการอ่าน (จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ, 2556 : 200)

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ CIRC หมายถึง รูปแบบการสอนแบบร่วมมือที่ใช้ในการสอนอ่านและเขียนโดยเฉพาะ รูปแบบนี้ประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 3 กิจกรรม คือ กิจกรรม การอ่านแบบเรียน การสอนการอ่านเพื่อความเข้าใจ และการบูรณาการภาษากับการเรียน (ทิศนา แคมมณี, 2566: 270) ในที่นี้จะจัดกิจกรรมการเรียนรู้เฉพาะการอ่าน ตามวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริม ทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ส่วนเรื่องการเขียนจะเป็นการพัฒนาทักษะเพิ่มเติมที่ปรากฏอยู่ในกิจกรรมต่าง ๆ ตามเรื่องที่กำหนด โดยมีขั้นตอนการสอนอ่าน ดังนี้

- ชี้นำเสนอบทเรียน โดยครูเป็นผู้นำเสนอบทเรียน และบทอ่านสำหรับให้นักศึกษาอ่านในแต่ละเรื่องตามแผนการจัดการเรียนรู้

- ชี้นสอนและทำกิจกรรมกลุ่ม โดยมีกิจกรรมหลังจากการอ่านร่วมกัน โดยให้นักศึกษาทำงานกลุ่ม และแบบฝึกตามที่กำหนดในแต่ละเนื้อหา

- ชี้นการทดสอบ เป็นการทดสอบรายบุคคลแล้วนำคะแนนของสมาชิกในทีมทุกคนมารวมกันเป็นคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม

- ชั้นประเมินผล มีการประเมินผล ประกาศผลเพื่อให้นักศึกษาได้ตระหนักถึงความสำเร็จของกลุ่ม โดยให้รางวัลเป็นคำชม เกียรติบัตร ของรางวัลแก่กลุ่มที่ทำคะแนนได้ถึงเกณฑ์ที่กำหนด

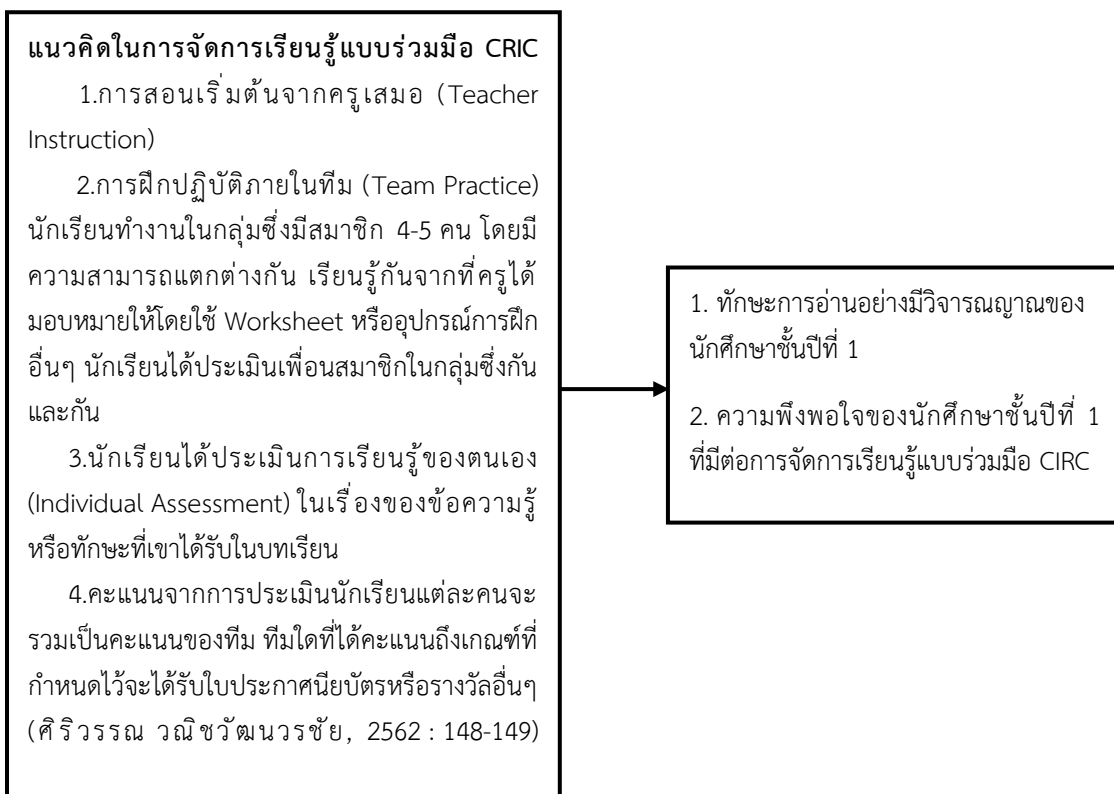
สมมติฐานการวิจัย

รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ CIRC มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ สามารถส่งเสริมทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ CIRC จำนวน 3 แผน แผนละ 4 ชั่วโมง แผนที่ 1 เรื่อง หลักการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ แผนที่ 2 เรื่อง การอ่านสื่อความหมายในการเรียนการสอนและการสื่อสาร แผนที่ 3 เรื่อง การสืบค้นสารสนเทศสำหรับฝึกการใช้ภาษาในวัฒนธรรมที่แตกต่าง โดยแผนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวได้ผ่านการตรวจพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ 1 ท่าน ด้านภาษาไทย 1

ท่าน และด้านการวัดและประเมินผล 1 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด มีความเหมาะสม โดยมี 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ชี้นำเสนอบทเรียน 2) ชี้นสอนและทำกิจกรรมกลุ่ม 3) ชี้นการทดสอบ 4) ชี้นประเมินผล

2. แบบทดสอบก่อน-หลังเรียน เป็นแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ แบบปรนัย 25 ข้อ และอัตนัย 5 ข้อ รวม 30 ข้อ เป็นข้อสอบชุดเดียวกันระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน จากนั้นนำแบบฝึกเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ 1 ท่าน ด้านภาษาไทย 1 ท่าน และด้านการวัดและประเมินผล 1 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

3. แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และแบบทดสอบย่อยหลังการทำกิจกรรม จำนวน 3 ชุด จากนั้นนำแบบฝึกเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ 1 ท่าน ด้านภาษาไทย 1 ท่าน และด้านการวัดและประเมินผล 1 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

4. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ CIRC เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 12 ข้อ ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ที่ได้รับ ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการนำไปใช้ จากนั้นนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ 1 ท่าน ด้านภาษาไทย 1 ท่าน และด้านการวัดและประเมินผล 1 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยแบบสอบถามความพึงพอใจมีผลประเมินและคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.51)

การดำเนินการทดลอง

1. ก่อนการทดลอง ผู้วิจัยทดสอบก่อนเรียน โดยให้นักศึกษาทำแบบทดสอบก่อนเรียนวัดทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ใช้เวลาในการทำข้อสอบ 40 นาที แล้วตรวจให้คะแนน โดยการประเมินตามสภาพจริง ตอบถูกต้องได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน จำนวนข้อสอบ 30 ข้อ 30 คะแนน

2. ดำเนินการทดลอง จัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ แผนที่ 1 เรื่อง หลักการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ แผนที่ 2 เรื่อง การอ่านสื่อความหมายในการเรียนการสอนและการสื่อสาร แผนที่ 3 เรื่อง การสืบค้นสารนิเทศสำหรับฝึกการใช้ภาษาในวัฒนธรรมที่แตกต่าง จำนวน 3 แผน 12 ชั่วโมง โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.1 ชี้นำเสนอบทเรียน ครูเป็นผู้นำเสนอบทเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนด จากนั้นให้นักศึกษาแบ่งกลุ่ม ร่วมกันอ่านบทอ่าน 1 เรื่อง (แผนที่ 1 เป็นบทอ่านที่ผู้สอน

เตรียมไว้ แผนที่ 2 เป็นบทอ่านจากหนังสือและบทความวิชาการ แผนที่ 3 เป็นบทอ่านที่ให้นักศึกษาไปสืบค้นมาด้วยตัวเอง)

2.2 ขั้นสอนและทำกิจกรรมกลุ่ม หลังจากอ่านบทเรียนการอ่านตามแผนที่กำหนดแล้ว ให้นักศึกษาทำแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นกลุ่มและทำกิจกรรมกลุ่มตามที่กำหนดในแผนการจัดการเรียนรู้

2.3 ขั้นการทดสอบ เมื่อทำแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและกิจกรรมกลุ่มแล้ว ให้นักศึกษาทำแบบทดสอบย่อยรายบุคคล จากนั้นจะนำคะแนนของสมาชิกในทีมทุกคนมารวมกันเป็นคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม รวมกับคะแนนของแบบฝึกในกิจกรรมกลุ่ม เป็นคะแนนระหว่างเรียน

2.4 ขั้นประเมินผล มีการประเมินผลจากแบบทดสอบ และแบบฝึกกิจกรรมกลุ่ม โดยการประเมินตามสภาพจริง การทำแบบทดสอบ ตอบถูกต้องได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน และแบบฝึกกิจกรรมกลุ่ม ใช้เกณฑ์ Rubrics เพื่อเป็นคะแนนกลุ่ม รวมกับผลคะแนนจากแบบทดสอบย่อยของสมาชิกในกลุ่มทุกคน เป็นคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มระหว่างเรียน แล้วประกาศผลคะแนนเพื่อให้นักศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญของกลุ่ม โดยให้รางวัลเป็นคำชม เกียรติบัตร หรือของรางวัลแก่กลุ่มที่ทำคะแนนได้ถึงเกณฑ์ที่กำหนด

3. หลังการทดลอง ผู้วิจัยทดสอบหลังเรียน โดยให้นักศึกษาทำแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ใช้เวลาในการทำข้อสอบ 40 นาที แล้วตรวจให้คะแนน โดยการประเมินตามสภาพจริง ตอบถูกต้องได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน จำนวนข้อสอบ 30 ข้อ 30 คะแนน จากนั้นนำแบบสอบถามความพึงพอใจ เรื่อง แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ICRC ไปสอบถามนักศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ของทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ CIRC โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำคะแนนมาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ จากนั้นวิเคราะห์ความแตกต่าง โดยการทดสอบค่าที่แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test dependent)

2. วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ CIRC โดยนำข้อมูลจากแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามแนวคิดของลิเคิร์ต (likert) (สิน พันธุ์พินิจ. 2554: 153) มาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย (Research Results)

1. ผลการพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 โดยการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ก่อนเรียน และหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ CIRC ดังตารางที่ 1 ต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ก่อนเรียน และหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ CIRC

กลุ่มทดลอง	จำนวนคน	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	t-test
ก่อนเรียน	35	30	15.45	0.33	19.57*
หลังเรียน	35	30	26.79	0.30	

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลคะแนนวัดทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ CIRC หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ($= 26.79$, S.D. = 0.30) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน ($= 15.45$, S.D. = 0.33) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

2. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ CIRC พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.51 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.54 เมื่อพิจารณาความคิดเห็น 3 ด้าน พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจด้านความรู้ที่ได้รับอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.61) รองลงมา ด้านการจัดการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.59) และด้านการนำไปใช้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.65)

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ CIRC สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลคะแนนวัดทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ CIRC หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ($= 26.79$, S.D. = 0.30) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน ($= 15.45$, S.D. = 0.33) เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย อาจเป็นผลเนื่องจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ CIRC

ทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้เรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นขั้นตอน คือ 1) ชี้นำเสนอบทเรียน 2) ชี้นำสอนและทำกิจกรรมกลุ่ม 3) ชี้นำการทดสอบ 4) ชี้นำประเมินผล ในแต่ละขั้นตอนนักศึกษาจะได้รับประสบการณ์ในการเรียนรู้ ผ่านกิจกรรมกลุ่มที่น่าสนใจ หลากหลาย และแปลกใหม่มากกว่า การเรียนแบบปกติ นักศึกษาได้ฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ และแสดงความคิดเห็นในกลุ่ม เกิดองค์ความรู้ แนวคิดใหม่ ๆ เกิดเป็นบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี สอดคล้องกับวรรณคดี สุขชื่น (2563 : 63) ที่กล่าวว่า นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยความกระตือรือร้น ทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจผ่านกระบวนการกลุ่ม ส่งผลให้นักศึกษาสนใจในการเรียนรู้มากขึ้นจนทำให้ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณอยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับ สุภาพร มีอาษา (2560 : 124) ที่ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้วยเทคนิค CIRC เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้วยเทคนิค CIRC สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอยู่ในระดับ .01

2. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ CIRC พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.51 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.54 เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของนักศึกษา 3 ด้าน พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจด้านความรู้ที่ได้รับอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ด้านการจัดการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านการนำไปใช้อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ CIRC ก่อให้เกิดความรู้ในด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ทำให้นักศึกษาเข้าใจหลักการอ่าน และได้ฝึกฝนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ทั้งการอ่านคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ตีความ การตัดสินใจแก้ปัญหาโดยใช้ปัญญา สอดคล้องกับ ปุณณวัช ทัพรวัช (2555 : 98-99) ที่ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาผลการเรียนรู้เรื่องกฎหมายน่ารู้ และทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบไตรสิกขา ผลวิจัยพบว่า ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณเป็นการใช้ความความคิดในลักษณะวิเคราะห์ สังเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาโดยยึดหลักการคิดด้วยเหตุผลจากข้อมูลที่เป็นจริงมากกว่าอารมณ์และการคาดเดา และความพึงพอใจของนักศึกษาด้านการจัดการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมากที่สุด อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการทำกิจกรรมกลุ่ม ความร่วมมือกันเรียนรู้ แสดงความคิดเห็น และแก้ไขปัญหาาร่วมกัน กระตุ้นความสนใจของนักศึกษาให้พร้อมเปิดรับองค์ความรู้และการฝึกฝนด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณอย่างเต็มที่ สอดคล้องกับสุภัทรา ภูษิตรัตน์วาลี (2560 : 143) ที่กล่าวว่ารูปแบบการสอนที่มุ่งเน้นให้นักศึกษามีส่วนร่วม บรรยากาศในการเรียนส่งเสริมให้นักศึกษากล้าพูด และมีความสุขในการเรียนรู้ ทำให้นักศึกษามีความกระตือรือร้นในการเรียน เห็นคุณค่าในสิ่งที่เรียน และนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้ และความพึงพอใจด้านที่ 3 คือ ด้านการนำไปใช้อยู่ในระดับมาก นักศึกษาจะสามารถนำแนวคิดในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ การพินิจพิเคราะห์ พิจารณาให้รอบคอบเกิดเป็นปัญญา สอดคล้องกับ ปุณณวัช ทัพรวัช (2555 : 98-99) ที่กล่าวถึงการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณว่า คิด

ด้วยความสุขุมรอบคอบใช้สติปัญญาพิจารณาไตร่ตรองเพื่อประเมินผลดี ผลเสีย และทบทวนเพื่อหาข้อสรุปก่อนนำไปสู่การตัดสินใจครั้งสุดท้าย ซึ่งเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ CIRC รูปแบบนี้ประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 3 กิจกรรม คือ กิจกรรมการอ่านแบบเรียน การสอนการอ่านเพื่อความเข้าใจ และการบูรณาการภาษากับการเรียน ในที่นี้สามารถใช้พัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้มีประสิทธิภาพ เพราะนักศึกษาได้ทำกิจกรรมการอ่านเพื่อความเข้าใจ วิเคราะห์ สังเคราะห์ ตีความ ส่งเสริมให้เกิดการใช้ความคิดพินิจพิจารณาจนเกิดปัญญา อันเป็นขั้นสุดท้ายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือที่ผู้เรียนได้ทำงานเป็นทีม ผู้สอนสามารถสร้างสรรค์กิจกรรมการอ่านเพื่อพัฒนาการอ่านให้หลากหลาย น่าสนใจ และเหมาะสมกับการทำกิจกรรมกลุ่ม เพื่อให้เกิดความน่าสนใจทุกครั้งในการจัดการเรียนรู้

1.2 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ CIRC เป็นรูปแบบการสอนแบบร่วมมือที่ใช้ในการสอนอ่านและเขียนโดยเฉพาะ ผู้สอนสามารถเพิ่มการพัฒนาทักษะการเขียนซึ่งสามารถใช้รูปแบบการสอนแบบร่วมมือ CIRC ได้อย่างมีประสิทธิภาพเช่นกัน หากมีการบูรณาการการสอนทั้งด้านการอ่านและการเขียนก็จะทำให้นักศึกษาได้พัฒนาทักษะทางภาษาไทยได้ทั้งสองด้าน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ CIRC มาใช้จัดการเรียนรู้ต่อยอดจากการอ่าน เป็นทักษะการเรียนรู้ด้านอื่นๆ ทั้งการเขียน การฟัง ดู ฟุด หรือมีการบูรณาการทักษะในการสื่อสารทั้งหมดโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ CIRC

2.2 ควรนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ CIRC มาใช้จัดการเรียนรู้เนื้อหาอื่นๆ ในภาษาไทยนอกเหนือจากทักษะการสื่อสาร กล่าวคือ สามารถนำมาจัดการเรียนรู้ในเนื้อหาหลัก ภาษา วรรณคดีและวรรณกรรมไทย ด้วยรูปแบบการทำกิจกรรมกลุ่ม มีการเรียนรู้แบบร่วมมือ จะดึงดูดความสนใจของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี เพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนให้มากขึ้น

เอกสารอ้างอิง (References)

- จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ. (2556). *การอ่านเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต*. กรุงเทพมหานคร โอเดียนสโตร์.
- ทิตนา แคมมณี. (2566). *ศาสตร์การสอน*. กรุงเทพมหานคร. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปุ่นณวัช ทัทธวัช. (2555). *การพัฒนาผลการเรียนรู้เรื่องกฎหมายอาญาน่ารู้และทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบไตรสิกขา*.

วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ไพรินทร์ พึ่งพงษ์ และคณะ. (2564). รูปแบบการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับแนวคิดอภิปัญญา เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษา ระดับปริญญาบัณฑิต. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย. 13(2), 132-150.

เลขธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 – 2579. กรุงเทพฯ. กระทรวงศึกษาธิการ.

วรรณฤดี สุขชื่น (2563). การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทย โดยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค ซี ไอ อาร์ ซี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาป่าชะ-เขาเพิ่ม จังหวัดนครนายก. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและนวัตกรรมการสอน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

ศิริวรรณ วณิชวัฒน์วรชัย. (2562). วิธีสอนทั่วไป. นครปฐม. ศูนย์วิจัยและพัฒนาทางการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สิน พันธุ์พินิจ. (2554). เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร. วิทย์พัฒน์.

สุภัทรา ภูษิตร์ตนาวลี. (2560). รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับคณาจารย์วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้. วารสารเทคโนโลยีภาคใต้. 10(1), 151-158.

สุภาพร มีอาษา. (2560). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้วยเทคนิค CIRC เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนเรศวร.